

Този документ е средство за документиране и не обвързва институциите

► **V** РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 300/2008 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА
от 11 март 2008 година

относно общите правила в областта на сигурността на гражданското въздухоплаване и за
отмяна на Регламент (ЕО) № 2320/2002

(текст от значение за ЕИП)

(ОВ L 97, 9.4.2008 г., стр. 72)

Изменен с

Официален вестник

№ страница дата

► **M1** Регламент (ЕС) № 18/2010 на Комисията от 8 януари 2010 година L 7 3 12.1.2010 г.

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 300/2008 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 11 март 2008 година

относно общите правила в областта на сигурността на гражданското въздухоплаване и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2320/2002

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 80, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията,

като взеха предвид становището на Икономическия и социален комитет ⁽¹⁾,

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора ⁽²⁾, в светлината на съвместния текст, одобрен от Помителния комитет на 16 януари 2008 г.,

като имат предвид, че:

- (1) За да се защитят лицата и стоките в рамките на Европейския съюз, актове на незаконна намеса в гражданско въздухоплавателно средство, които застрашават сигурността на гражданското въздухоплаване, следва да се предотвратят чрез установяване на общи правила за защита на сигурността в гражданското въздухоплаване. Тази цел следва да бъде постигната чрез определянето на общи правила и общи основни стандарти за сигурност на въздухоплаването, както и на механизми за контрол на спазването им.
- (2) Желателно е, в интерес на общата сигурност на гражданското въздухоплаване, да се създаде основа за общо тълкуване на приложение 17 към Чикагската конвенция за международно гражданско въздухоплаване от 7 декември 1944 г.
- (3) Регламент (ЕО) № 2320/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2002 г. за утвърждаване на общи правила в областта на сигурността на гражданското въздухоплаване ⁽³⁾ беше приет в резултат на събитията от 11 септември 2001 г. в Съединените щати. В областта на сигурността на гражданското въздухоплаване е необходим общ подход и следва да се обмисли най-ефективният начин за предлагане на помощ след терористични актове, които предизвикват значителни последици в областта на транспорта.

⁽¹⁾ ОВ С 185, 8.8.2006 г., стр. 17.

⁽²⁾ Становище на Европейския парламент от 15 юни 2006 г. (ОВ С 300 Е, 9.12.2006 г., стр. 463), обща позиция на Съвета от 11 декември 2006 г. (ОВ С 70 Е, 27.3.2007 г., стр. 21) и позиция на Европейския парламент от 25 април 2007 г. (все още непубликувана в Официален вестник), законодателна резолюция на Европейския парламент от 11 март 2008 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 4 март 2008 г.

⁽³⁾ ОВ L 355, 30.12.2002 г., стр. 1. Регламент, изменен с Регламент (ЕО) № 849/2004 (ОВ L 158, 30.4.2004 г., стр. 1).

▼B

- (4) Съдържанието на Регламент (ЕО) № 2320/2002 следва да бъде преразгледано в светлината на придобития опит и самият регламент следва да бъде отменен и заменен с настоящия регламент, като се търсят опростяване, хармонизиране и изясняване на съществуващите правила и подобряване на равнищата на сигурност.
- (5) Като се има предвид необходимостта от повече гъвкавост при приемане на мерки и процедури за сигурност, които да отговарят на преценките за нарастването на риска, и за да стане възможно въвеждането на нови технологии, настоящият регламент следва да установи основните принципи на това, което трябва да се направи, за да се опази гражданското въздухоплаване от актове на незаконна намеса, без да навлиза в технически и процедурни подробности за начина на тяхното осъществяване.
- (6) Настоящият регламент следва да се прилага спрямо обслужващи гражданското въздухоплаване летища, разположени на територията на дадена държава-членка, спрямо оператори, предоставящи услуги в такива летища, и спрямо образувания, предоставящи стоки и/или услуги във или посредством такива летища.
- (7) Без да се засягат Конвенцията за престъпленията и някои други действия, извършвани на борда на въздухоплавателните средства (Токио, 1963 г.), Конвенцията за борба с незаконното завладяване на самолети (Хага, 1970 г.) и Конвенцията за преследване на незаконните действия, насочени срещу сигурността на гражданското въздухоплаване (Монреал, 1971 г.), настоящият регламент следва също да урежда мерките за сигурност, които да се прилагат от въздушните превозвачи от Общността на борда на въздухоплавателните средства или по време на полет.
- (8) Всяка държава-членка си запазва компетенцията да решава дали да използва служители по сигурността по време на полет във въздухоплавателни средства, регистрирани в тази държава-членка, и във въздухоплавателните средства на въздушните превозвачи, лицензирани от нея, както и да направи необходимото, в съответствие с параграф 4.7.7 от приложение 17 към Чикагската конвенция за международно гражданско въздухоплаване и съгласно условията на тази конвенция, въпросните служители да са правителствен персонал, специално подбран и обучен с отчитане на необходимите аспекти на сигурност и безопасност на борда на въздухоплавателно средство.
- (9) Различните видове гражданско въздухоплаване не носят непременно едно и също равнище на заплахата. При определяне на общи основни стандарти за сигурност във въздухоплаването следва да се вземат предвид размерът на въздухоплавателното средство, естеството на дейността и/или честотата на дейностите в летищата с оглед допускане на изключения.
- (10) На държавите-членки следва също така да бъде позволено, на основата на оценка на риска, да прилагат по-строги мерки от тези, постановени в настоящия регламент.
- (11) Третите държави могат да изискват прилагането на мерки, различни от изложените в настоящия регламент, по отношение на полетите от летище в някоя държава-членка до или над въпросната трета държава. Все пак, без да се засягат каквито и да е двустранни споразумения, по които Общността е страна, следва Комисията да има възможност да разглежда мерките, изисквани от третата държава.

▼B

- (12) Въпреки че в рамките на една държава-членка може да съществуват две или повече структури, които се занимават със сигурността на въздухоплаването, всяка държава-членка следва да определи единствен орган, който да отговаря за координирането и контрола върху прилагането на стандартите за сигурност.
- (13) За да се определят отговорностите за прилагане на общи основни стандарти за сигурност на въздухоплаването и за да се опише какви мерки се изискват от операторите и другите образувания за тази цел, всяка държава-членка следва да разработи национална програма за сигурност на гражданското въздухоплаване. Освен това всеки летищен оператор, въздушен превозвач и субект, прилагащ стандарти за сигурност на въздухоплаването, следва да разработи, прилага и поддържа програма за сигурност с оглед спазването както на настоящия регламент, така и на всяка съществуваща национална програма за сигурност на гражданското въздухоплаване.
- (14) За да наблюдава спазването на настоящия регламент и на националната програма за сигурност на гражданското въздухоплаване, всяка държава-членка следва да разработи и осигури прилагането на национална програма за проверка на равнището и качеството на сигурността на гражданското въздухоплаване.
- (15) За проследяване на прилагането на настоящия регламент от държавите-членки и също така за да се направят препоръки за подобряване сигурността на въздухоплаването, Комисията следва да провежда проверки, включително и необявени предварително.
- (16) Като общо правило Комисията следва да публикува мерките, които пряко засягат пътниците. Изпълнителните актове, които определят общи мерки и процедури за прилагане на общи основни стандарти за сигурност на въздухоплаването и които съдържат поверителна информация за сигурността, заедно с докладите от проверките на Комисията и отговорите от съответните органи, следва да се смятат за класифицирана информация на ЕС по смисъла на Решение 2001/844/ЕО, ЕОВС, Евратом на Комисията от 29 ноември 2001 г., за изменение на вътрешния ѝ процедурен правилник ⁽¹⁾. Тези документи не следва да бъдат публикувани, а следва да бъдат поставени на разположение само на онези оператори и образувания, които имат законен интерес.
- (17) Мерките, необходими за прилагане на настоящия регламент, следва да бъдат приети в съответствие с Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. за установяване на реда и условията за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията ⁽²⁾.
- (18) По-специално, на Комисията следва да бъдат предоставени правомощия за приемане на общи мерки, предназначени да изменят несъществени елементи от общите основни стандарти чрез допълването им, за определяне на критерии, които да позволят на държавите-членки да допускат изключения от общите основни стандарти и да приемат алтернативни мерки за сигурност, както и за приемане на спецификации за националните програми за контрол на качеството. Тъй като тези мерки са от общ характер и са предназначени да изменят несъществени елементи от настоящия регламент чрез допълването му с нови несъществени

⁽¹⁾ ОВ L 317, 3.12.2001 г., стр. 1. Решение, последно изменено с Решение 2006/548/ЕО, Евратом (ОВ L 215, 5.8.2006 г., стр. 38).

⁽²⁾ ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23. Решение, изменено с Решение 2006/512/ЕО (ОВ L 200, 22.7.2006 г., стр. 11).

▼B

елементи, те трябва да бъдат приети в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, предвидена в член 5а от Решение 1999/468/ЕО.

- (19) Когато поради наложителни причини за спешност сроковете, които обикновено са приложими в рамките на процедурата по регулиране с контрол, не могат да бъдат спазени, Комисията следва да може да прибегне до процедурата по спешност, предвидена в член 5а, параграф 6 от Решение 1999/468/ЕО, за приемането на общи правила за опазване на гражданското въздухоплаване.
- (20) Следва да се изведе на преден план целта за „едноетапна проверка“ за всички полети в рамките на Европейския съюз.
- (21) Освен това не следва да е необходимо да бъдат повторно проверявани пътници и/или техният багаж, пристигащи от трети държави, чиито стандарти за сигурност на въздухоплаването са равностойни на предвидените в настоящия регламент. Следователно, без да се засяга правото на всяка държава-членка да прилага по-строги мерки и без да се засягат съответните компетенции на Общността и на държавите-членки, следва да се насърчават решения на Комисията и, когато е необходимо, споразумения между Общността и трети държави, с които се признава, че прилаганите в третата държава стандарти за сигурност са равностойни на общите стандарти, тъй като те улесняват едноетапната проверка.
- (22) Настоящият регламент не засяга прилагането на правилата за безопасност на въздухоплаването, включително тези, които се отнасят до транспортирането на опасни стоки.
- (23) Следва да се предвидят санкции за нарушаване на разпоредбите на настоящия регламент. Тези санкции, които могат да бъдат от граждански или административноправен характер, следва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи.
- (24) Министерската декларация относно летището в Гибралтар, договорена в Кордоба на 18 септември 2006 г. по време на първата министерска среща на Форума за диалог относно Гибралтар, ще замени Съвместната декларация за летище Гибралтар, направена в Лондон на 2 декември 1987 г., и цялостното ѝ спазване ще се смята за спазване на декларацията от 1987 г.
- (25) Тъй като целите на настоящия регламент, а именно опазване на гражданското въздухоплаване от актове на незаконна намеса и предоставяне на основа за общо тълкуване на приложение 17 към Чикагската конвенция за международно гражданско въздухоплаване, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите-членки и следователно, поради обхвата и въздействието на настоящия регламент, могат да бъдат по-добре постигнати на общностно равнище, Общността може да приема мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора. В съответствие с принципа за пропорционалност, посочен в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Цели

1. Настоящият регламент определя общи правила за защита на гражданското въздухоплаване от актове на незаконна намеса, които застрашават сигурността на гражданското въздухоплаване.

Той също така предоставя основа за общо тълкуване на приложение 17 към Конвенцията за международно гражданско въздухоплаване, подписана в Чикаго.

2. Средствата за постигане на целите, посочени в параграф 1, са:

- а) определяне на общи правила и общи основни стандарти за сигурност на въздухоплаването;
- б) механизми за контрол на спазването им.

Член 2

Обхват

1. Настоящият регламент се прилага за:

- а) всички летища или части от летища, разположени на територията на държавите-членки, които не се използват изключително за военни цели;
- б) всички оператори, включително въздушни превозвачи, които предоставят услуги в летищата, посочени в буква а);
- в) всички образувания, прилагащи стандарти за сигурност на въздухоплаването, които оперират от помещения, разположени във или извън помещенията на летището, и предоставят стоки и/или услуги във или посредством летищата, посочени в буква а).

2. Подразбира се, че прилагането на настоящия регламент за летище Гибралтар няма да накърни съответните правни позиции на Кралство Испания и Обединеното кралство по отношение на спора за суверенитет над територията, на която е разположено летището.

Член 3

Определения

За целите на настоящия регламент:

1. „гражданско въздухоплаване“ означава всяка въздухоплавателна операция, извършена от гражданско въздухоплавателно средство, с изключение на операциите, извършени от държавните въздухоплавателни средства, посочени в член 3 от Чикагската конвенция за международно гражданско въздухоплаване;
2. „сигурност на въздухоплаването“ означава комбинацията от мерки и човешки и материални ресурси, предназначени да защитят гражданското въздухоплаване от актове на незаконна намеса, които застрашават сигурността на гражданското въздухоплаване;
3. „оператор“ означава лице, организация или предприятие, ангажирано или предлагащо да се ангажира с въздушнотранспортна операция;
4. „въздушен превозвач“ означава въздушнотранспортно предприятие, притежаващо валиден лиценз за дейност или еквивалент на такъв;

▼B

5. „въздушен превозвач от Общността“ означава въздушен превозвач с валиден лиценз за осъществяване на дейност, който му е издаден от държава-членка в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕИО) № 2407/92 на Съвета от 23 юли 1992 г. относно лицензирането на въздушни превозвачи ⁽¹⁾;
6. „образование“ означава лице, организация или предприятие, различни от оператор;
7. „забранени предмети“ означава оръжия, експлозивни или други опасни устройства, предмети или вещества, които могат да бъдат използвани за извършване на акт на незаконна намеса, който застрашава сигурността на гражданското въздухоплаване;
8. „проверка“ означава прилагане на технически или други средства, предназначени да идентифицират и/или откриват забранени предмети;
9. „контрол по сигурността“ означава прилагането на средства, с които може да се предотврати въвеждането на забранени предмети;
10. „контрол на достъпа“ означава прилагането на средства, с които може да бъде предотвратен достъпът на лица или превозни средства, или и двете, които нямат разрешение за достъп;
11. „съоръжение за излитане и кацане“ означава зоната за придвижване на летището, прилежащите терени и сгради или части от тях, достъпът до които е ограничен;
12. „охраняеми граници“ означава онези части от летището, прилежащите терени и сгради или части от тях, които не са част от съоръжението за излитане и кацане;
13. „зона с ограничен достъп“ означава зоната откъм съоръжението за излитане и кацане на летището, където освен ограничаване на достъпа се прилагат и други стандарти за сигурност на въздухоплаването;
14. „демаркирана зона“ означава зона, която е отделена посредством средства за контрол на достъпа или от зоните за сигурност, или, ако самата демаркирана зона е и зона за сигурност, от другите зони за сигурност на летището;
15. „цялостна проверка“ означава отчетена проверка на самоличността и миналото на дадено лице, включително съдебното му досие, като част от преценката дали лицето следва да получи достъп без охрана до обезопасени зони с ограничен достъп;
16. „трансферни пътници, багаж, товар или поща“ означава пътници, багаж, товар или поща, заминаващи с въздухоплавателно средство, различно от това, с което са пристигнали;
17. „транзитни пътници, багаж, товар или поща“ означава пътници, багаж, товар или поща, заминаващи със същото въздухоплавателно средство, с което са пристигнали;
18. „потенциален нарушител“ означава пътник, който или бива депортиран, или е лице, смятано за неподлежащо на достъп по причини, отнасящи се до имиграцията, или е лице, задържано въз основа на законно разпореждане;
19. „ръчен багаж“ означава багаж, предназначен за пренос в салона за пътници на въздухоплавателното средство;
20. „регистриран багаж“ означава багаж, предназначен за пренос в багажното помещение на въздухоплавателното средство;

⁽¹⁾ ОВ L 240, 24.8.1992 г., стр. 1.

▼B

21. „придружен регистриран багаж“ означава багаж, превозван във въздухоплавателното средство, който е регистриран за полет от пътник, пътуващ на борда на същото въздухоплавателно средство;
22. „поща на въздушен превозвач“ означава поща, източникът и дестинацията на която са въздушни превозвачи;
23. „материали на въздушен превозвач“ означава материали, източникът и дестинацията на които са въздушни превозвачи или се ползват от такива;
24. „поща“ означава пратки на кореспонденция и други предмети, различни от пощата на въздушния превозвач, предоставени от и предназначени за доставка в пощенските служби съгласно правилата на Всемирния пощенски съюз;
25. „товар“ означава всякаква собственост, предназначена за пренасяне на въздухоплавателно средство, различна от багаж, поща, поща на въздушния превозвач, материали на въздушния превозвач и продоволствия за полета;
26. „пълноправен контролор“ означава въздушен превозвач, агент, товароизпращач или друго образувание, което осигурява контрола на сигурността по отношение на товара или пощата;
27. „познат изпращач“ означава изпращач, който предоставя товар или поща за своя собствена сметка и чиито процедури отговарят на общите правила и стандарти за сигурност, които са достатъчни за допускане на товара или пощата за пренасяне от всякакво въздухоплавателно средство;
28. „регистриран изпращач“ означава изпращач, който предоставя товар или поща за своя собствена сметка и чиито процедури отговарят на общите правила и стандарти за сигурност, които са достатъчни за допускане на товара до товарни въздухоплавателни средства или на пощата до пощенски въздухоплавателни средства;
29. „проверка за сигурност на въздухоплавателното средство“ означава проверка на тези от вътрешните части на въздухоплавателното средство, до които е възможно да са имали достъп пътници, както и проверка на багажното отделение за евентуално откриване на забранени предмети и незаконна намеса във въздухоплавателното средство;
30. „претърсване за сигурност на въздухоплавателното средство“ означава оглед на вътрешните и външните достъпни части на въздухоплавателното средство с цел откриване на забранени предмети и незаконна намеса, които застрашават сигурността на въздухоплавателното средство;
31. „служител по сигурността на полета“ означава лице, наето от дадена държава да пътува на въздухоплавателно средство на лицензиран от нея въздушен превозвач с цел защита на това средство и неговите пътници от актове на незаконна намеса, които застрашават сигурността на полета.

*Член 4***Общи основни стандарти**

1. Общите основни стандарти за опазване на гражданското въздухоплаване от актове на незаконна намеса, които застрашават сигурността на гражданското въздухоплаване, са изложени в приложението.

Допълнителни общи основни стандарти, непредвидени при влизането в сила на настоящия регламент, следва да се добавят

▼B

към приложението в съответствие с процедурата, посочена в член 251 от Договора.

2. Общите мерки, предназначени да изменят несъществени елементи от общите основни стандарти, посочени в параграф 1, чрез допълването им, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 19, параграф 3.

Тези общи мерки се отнасят до:

- а) допустимите методи на проверка;
- б) категориите предмети, които могат да бъдат забранени;
- в) по отношение на контрола на достъпа — основанията да се разреши достъп до съоръжението за излитане и кацане и до зоните с ограничен достъп;
- г) допустимите методи за проверка на превозни средства, проверка за сигурност и претърсване за сигурност на въздухоплавателни средства;
- д) критериите за признаване за равностойни на стандартите за сигурност на трети държави;
- е) условията, при които товари и поща се проверяват или подлагат на друг контрол за сигурност, както и до процеса на одобряване или определяне на пълноправните контрольори, познатите изпращачи и регистрираните изпращачи;
- ж) условията, при които поща и материали на въздушен превозвач се проверяват или подлагат на друг контрол за сигурност;
- з) условията, при които стоките, предназначени за полета или за летището, се проверяват или подлагат на друг контрол за сигурност, както и до процеса на одобряване или определяне на пълноправните доставчици и познатите доставчици;
- и) критериите за определяне на критичните части на зоните с ограничен достъп;
- й) критериите за набиране на персонал и методите на обучение;
- к) условията, при които може да се прилагат специални процедури за сигурност или да се освобождава от контрол за сигурност; и
- л) всички общи мерки, предназначени да изменят несъществени елементи от общите основни стандарти, посочени в параграф 1, като ги допълват, и които не са предвидени към датата на влизане в сила на настоящия регламент.

При неотложни причини за спешност Комисията може да използва процедурата по спешност, посочена в член 19, параграф 4.

3. Подробните мерки за въвеждането на общите основни стандарти, посочени в параграф 1, и общите мерки, посочени в параграф 2, се определят в съответствие с процедурата по регулиране, посочена в член 19, параграф 2.

Те включват:

- а) изисквания и процедури за проверка;
- б) списък на забранените предмети;
- в) изисквания и процедури за контрол на достъпа;
- г) изисквания и процедури за проверка на превозни средства, проверка за сигурност и претърсване за сигурност на въздухоплавателни средства;
- д) решения за признаване за равностойни на стандартите за сигурност, прилагани в трети държави;

▼B

- е) по отношение на товара и пощата — процедури за одобряване или определяне на пълноправните контрольори, познатите изпращачи и регистрираните изпращачи и на задълженията, изпълнявани от тях;
- ж) изисквания и процедури за контрол за сигурност на поща и материали на въздушен превозвач;
- з) по отношение на стоките, предназначени за полета или за летището — процедури за одобряване или определяне на пълноправните доставчици и познатите доставчици и на задълженията, изпълнявани от тях;
- и) определянето на критичните части на зоните с ограничен достъп;
- й) изискванията за подбор и обучение на персонала;
- к) специални процедури за сигурност или освобождаване от контрол за сигурност;
- л) технически спецификации и процедури за одобряване и използване на оборудване за сигурност; и
- м) изисквания и процедури за действие относно потенциалните нарушители.

4. Чрез изменение на настоящия регламент с решение в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 19, параграф 3, Комисията определя критерии, които да позволят на държавите-членки да допускат изключения от общите основни стандарти, посочени в параграф 1, и да приемат алтернативни мерки за сигурност, осигуряващи адекватно равнище на защита въз основа на оценка на местния риск. Такива алтернативни мерки са мотивирани от съображения, отнасящи се до размера на въздухоплавателното средство, или от съображения, отнасящи се до естеството, мащаба или честотата на операциите или на други свързани с тях дейности.

При неотложни причини за спешност Комисията може да използва процедурата по спешност, посочена в член 19, параграф 4.

Държавите-членки информират Комисията за такива мерки.

5. Държавите-членки гарантират прилагането на тяхна територия на общите основни стандарти, посочени в параграф 1. Когато дадена държава-членка има основания да смята, че равнището на сигурност на въздухоплаването е компрометирано поради нарушаване на мерките за сигурност, тя обезпечава своевременното предприемане на подходящи действия за отстраняване на тези нарушения и осигуряване на постоянна сигурност на гражданското въздухоплаване.

*Член 5***Разходи за сигурност**

При условията на съответните разпоредби на общностното право всяка държава-членка може да определи при какви обстоятелства и в каква степен разходите по мерките за сигурност, взети съгласно настоящия регламент с оглед защитата на гражданското въздухоплаване от актове на незаконна намеса, следва да се поемат от държавата, летищните образувания, въздушните превозвачи, други отговорни агенции или ползвателите. По целесъобразност и в съответствие с общностното право държавите-членки могат да участват заедно с ползвателите в разходите за по-строгите мерки за сигурност, взети съгласно настоящия регламент. Доколкото това е практически приложимо, всички такси или трансфери на разходи за сигурност са пряко свързани с разходите за предоставяне на

▼B

съответните услуги по сигурност и са предназначени да покрият не повече от съответните разходи.

*Член 6***По-строги мерки, прилагани от държавите-членки**

1. Държавите-членки могат да прилагат по-строги мерки от общите основни стандарти, посочени в член 4. При това те действат на основата на оценка на риска и в съответствие с общностното право. Тези мерки са подходящи, обективни, недискриминационни и пропорционални на риска, поради който са предприети.
2. Държавите-членки информират Комисията за такива мерки възможно най-бързо след прилагането им. Веднага след получаването на такава информация Комисията я предава на останалите държави-членки.
3. Държавите-членки не са задължени да информират Комисията, когато съответните мерки са ограничени до даден полет на определена дата.

*Член 7***Мерки за сигурност, изисквани от трети държави**

1. Без да се засягат всякакви двустранни споразумения, по които Общността е страна, държава-членка нотифицира Комисията за мерките, изисквани от трета държава, ако тези мерки се отличават от общите основни стандарти, посочени в член 4, по отношение на полети от летище в държава-членка до или над съответната трета държава.
2. По искане на съответната държава-членка или по собствена инициатива Комисията разглежда прилагането на изложените в параграф 1 мерки и може, в съответствие с процедурата по регулиране, посочена в член 19, параграф 2, да изготви подходящ отговор до съответната трета държава.
3. Параграфи 1 и 2 не се прилагат, ако:
 - а) съответната държава-членка прилага посочените мерки в съответствие с член 6; или
 - б) изискването на третата държава е ограничено до даден полет на определена дата.

*Член 8***Сътрудничество с Международната организация за гражданско въздухоплаване**

Без да се засягат разпоредбите на член 300 от Договора, Комисията може да сключи меморандум за разбирателство по отношение на одити с Международната организация за гражданско въздухоплаване (ИКАО), с цел да се избегне дублиране на наблюдението на държавите-членки във връзка със спазването от тяхна държава на приложение 17 към Чикагската конвенция за международно гражданско въздухоплаване.

Член 9

Компетентен орган

Когато в една държава-членка две или повече структури на властта са ангажирани със сигурността на гражданското въздухоплаване, тази държава-членка определя един орган (наричан по-долу „компетентният орган“), който да отговаря за координирането и наблюдението на прилагането на общите основни стандарти, посочени в член 4.

Член 10

Национална програма за сигурност на гражданското въздухоплаване

1. Всяка държава-членка разработва, прилага и поддържа национална програма за сигурност на гражданското въздухоплаване.

В тази програма се определят отговорностите за прилагането на общите основни стандарти, посочени в член 4, и се описват мерките, които се изискват за тази цел от операторите и образуванията.

2. Компетентният орган предоставя в писмена форма, въз основа на принципа „необходимост от информация“, съответстващи части от националната програма за сигурност на гражданското въздухоплаване на операторите и образуванията, за които той смята, че имат законен интерес.

Член 11

Национална програма за контрол на качеството

1. Всяка държава-членка разработва, прилага и поддържа национална програма за контрол на качеството.

Тази програма позволява на държавата-членка да проверява качеството на сигурността на гражданското въздухоплаване с оглед проследяване спазването на настоящия регламент, както и на националната програма за сигурност на гражданското въздухоплаване.

2. Спецификациите за националната програма за контрол на качеството се приемат посредством изменение на настоящия регламент, като се прибавя приложение в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 19, параграф 3.

При неотложни причини за спешност Комисията може да използва процедурата по спешност, посочена в член 19, параграф 4.

Програмата позволява бързото откриване и коригиране на недостатъците. Тя гарантира също така поддържането на пряко постоянно наблюдение на всички летища, оператори и образувания, отговорни за прилагането на стандартите за сигурност във въздухоплаването, които са разположени на територията на съответната държава-членка, от или под надзора на компетентния орган.

Член 12

Програма за сигурност на летището

1. Всеки оператор на летище разработва, прилага и поддържа програма за сигурност на летището.

▼B

Тази програма описва методите и процедурите, които трябва да се следват от оператора на летището, за да се отговори на изискванията на настоящия регламент, както и на националната програма за сигурност на гражданското въздухоплаване на държавата-членка, в която се намира летището.

Програмата включва разпоредби за вътрешен контрол на качеството, в които се описват начините за контрол на прилагането на тези методи и процедури от оператора на летището.

2. Програмата за сигурност на летището се представя пред компетентния орган, който при необходимост може да предприеме по-нататъшни действия.

*Член 13***Програма за сигурност на въздушния превозвач**

1. Всеки въздушен превозвач разработва, прилага и поддържа програма за сигурност на въздушния превозвач.

Тази програма описва методите и процедурите, които трябва да се следват от въздушния превозвач, за да се отговори на изискванията на настоящия регламент, както и на националната програма за сигурност на гражданското въздухоплаване на държавата-членка, от която той предоставя услуги.

Програмата включва разпоредби за вътрешен контрол на качеството, в които се описват начините за контрол на прилагането на тези методи и процедури от въздушния превозвач.

2. При поискване програмата за сигурност на въздушния превозвач се представя пред компетентния орган, който може да предприеме по-нататъшни действия, ако е необходимо.

3. Когато програмата за сигурност на даден въздушен превозвач на Общността е утвърдена от компетентния орган на държавата-членка, издала лиценза за дейност, въздушният превозвач се признава от всички останали държави-членки за изпълнил изискванията по параграф 1. Това не накърнява правото на дадена държава-членка да изиска от всеки въздушен превозвач подробности за прилагането на:

- а) мерките за сигурност, прилагани от тази държава-членка съгласно член 6; и/или
- б) местните процедури, които се прилагат на обслужваните летища.

*Член 14***Програма за сигурност на образуванията**

1. Всяко образование, от което националната програма за сигурност на гражданското въздухоплаване, посочена в член 10, изисква да прилага стандарти за сигурност на въздухоплаването, разработва, прилага и поддържа програма за сигурност.

Тази програма описва методите и процедурите, които трябва да се следват от образуванието, за да се отговори на изискванията на националната програма за сигурност на гражданското въздухоплаване на държавата-членка по отношение на неговите дейности в тази държава-членка.

Програмата включва разпоредби за вътрешен контрол на качеството, в които се описва как прилагането на тези методи и процедури се контролира от самото образование.

2. При поискване програмата за сигурност на образуванието, прилагащо стандартите за сигурност на въздухоплаването, се

▼B

представя пред компетентния орган, който може да предприеме последващи действия, ако това е целесъобразно.

*Член 15***Проверки от Комисията**

1. Комисията в сътрудничество с компетентния орган в съответната държава-членка провежда проверки, включително проверки на летищата, операторите и образуванията, които прилагат стандартите за сигурност на въздухоплаването, за да наблюдава прилагането на настоящия регламент от държавите-членки и, ако е необходимо, да направи препоръки за подобряване сигурността на въздухоплаването. За тази цел компетентният орган уведомява писмено Комисията за всички летища на своя територия, обслужващи гражданското въздухоплаване, различни от регламентирани съгласно член 4, параграф 4.

Процедурите за извършване на проверки от Комисията се приемат съгласно процедурата по регулиране, посочена в член 19, параграф 2.

2. Проверките на Комисията на летища, оператори и образувания, които прилагат стандарти за сигурност на въздухоплаването, не се оповестяват предварително. Комисията информира съвременно съответната държава-членка за насрочената проверка.

3. Всеки доклад за проверка на Комисията се предоставя на компетентния орган на съответната държава-членка, който в отговор излага мерките, предприети за премахване на констатирани пропуски.

Докладът, заедно с отговора на компетентния орган, се предоставя впоследствие на компетентните органи на останалите държави-членки.

*Член 16***Годишен доклад**

Всяка година Комисията представя доклад на Европейския парламент, на Съвета и на държавите-членки, с който ги информира за прилагането на настоящия регламент и неговото влияние върху подобряването на сигурността на въздухоплаването.

*Член 17***Консултативна група на заинтересованите държави**

Без да се засяга ролята на комитета, посочен в член 19, Комисията създава консултативна група на заинтересованите държави във връзка със сигурността на въздухоплаването, съставена от европейски представителни организации, занимаващи се или пряко заинтересовани от сигурността на въздухоплаването. Ролята на тази група се свежда единствено до консултиране на Комисията. Комитетът, посочен в член 19, информира консултативната група на заинтересованите държави през целия регулаторен процес.

*Член 18***Разпространяване на информация**

По правило Комисията публикува мерките, които пряко засягат пътниците. Следните документи обаче се смятат за класифицирани

▼B

документи на ЕС по смисъла на Решение 2001/844/ЕО, ЕОВС, Евратом:

- а) мерките и процедурите, посочени в член 4, параграфи 3 и 4, член 6, параграф 1 и член 7, параграф 1, ако съдържат чувствителна по отношение на сигурността информация;
- б) докладите на Комисията за проверките и отговорите на съответните органи, посочени в член 15, параграф 3.

*Член 19***Процедура на комитета**

1. Комисията се подпомага от комитет.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилагат членове 5 и 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се вземат предвид разпоредбите на член 8 от него.
Периодът, предвиден в член 5, параграф 6 от Решение 1999/468/ЕО, се определя на един месец.
3. При позоваване на настоящия параграф се прилагат член 5а, параграфи 1—4 и член 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се вземат предвид разпоредбите на член 8 от него.
4. При позоваване на настоящия параграф се прилагат член 5а, параграфи 1, 2, 4 и 6 и член 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се вземат предвид разпоредбите на член 8 от него.

*Член 20***Споразумения между Общността и трети държави**

Когато това е целесъобразно и в съответствие с разпоредбите на законодателството на Общността, в споразуменията за въздухоплаване между Общността и трета държава съгласно член 300 от Договора биха могли да се предвидят клаузи, които признават, че прилаганите в трета държава стандарти за сигурност са равностойни на стандартите на Общността, с оглед да се ускори постигането на целта за „едноетапна проверка“ за всички полети между Европейския съюз и трети държави.

*Член 21***Санкции**

Държавите-членки установяват правилата за санкции, приложими при нарушения на разпоредбите на настоящия регламент, и вземат всички необходими мерки, за да гарантират тяхното приложение. Предвидените санкции следва да бъдат ефективни, съразмерни и възпиращи.

*Член 22***Доклад на Комисията за финансирането**

До 31 декември 2008 г. Комисията ще докладва за принципите на финансирането на разходите, свързани с мерките за сигурност на гражданското въздухоплаване. В този доклад ще се обмисли какви стъпки е необходимо да бъдат предприети, за да се гарантира, че таксите за сигурност се използват изключително за финансиране на разходите за сигурност, както и да се повиши прозрачността на тези такси. В доклада ще се разгледат също принципите, необходими за запазване на лоялната конкуренция между

▼B

летищата и между въздушните превозвачи и за гарантиране на защитата на потребителите по отношение на разпределението на разходите за мерките за сигурност между данъкоплатци и ползватели. Докладът на Комисията ще се придружава от законодателно предложение, ако е необходимо.

*Член 23***Отмяна**

Регламент (ЕО) № 2320/2002 се отменя.

*Член 24***Влизане в сила**

1. Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.
2. Той се прилага от датата, определена в правилата за прилагане, приети в съответствие с процедурата, посочена в член 4, параграфи 2 и 3, но не по-късно от 24 месеца след влизането в сила на настоящия регламент.
3. По изключение от параграф 2, разпоредбите на член 4, параграфи 2, 3 и 4, член 8, член 11, параграф 2, член 15, параграф 1, втора алинея, членове 17, 19 и 22 се прилагат от датата на влизане в сила на настоящия регламент.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

► M1 ПРИЛОЖЕНИЕ I ◀**ОБЩИ ОСНОВНИ СТАНДАРТИ ЗА ЗАЩИТА НА ГРАЖДАНСКОТО
ВЪЗДУХОПЛАВАНЕ ОТ АКТОВЕ НА НЕЗАКОННА НАМЕСА
(ЧЛЕН 4)****1. СИГУРНОСТ НА ЛЕТИЩАТА****1.1. Изисквания за планиране на летищата**

1. Когато се планират и изграждат нови летищни съоръжения или се променят съществуващите такива, се вземат предвид изцяло изискванията за прилагане на общите основни стандарти, изложени в настоящото приложение и изпълнителните му актове.
2. На летищата се определят следните зони:
 - а) охраняеми граници;
 - б) съоръжение за излитане и кацане;
 - в) зони с ограничен достъп; и
 - г) критични части на зоните с ограничен достъп.

1.2. Контрол на достъпа

1. Достъпът до съоръженията за излитане и кацане е ограничен, за да се предотврати проникването до тях на лица и превозни средства, които нямат разрешение за това.
2. Влизането в зоните с ограничен достъп се контролира, за да се гарантира, че в тях няма да проникнат лица и превозни средства, които нямат разрешение за това.
3. На лицата и превозните средства може да бъде разрешено да влязат в съоръжението за излитане и кацане и в зоните с ограничен достъп само ако те отговарят на необходимите условия за сигурност.
4. Лицата, включително членовете на екипажа, трябва да са преминали успешно цялостната проверка, преди да им бъде издадена карта за самоличност на член на екипажа или летищна карта за самоличност, разрешаваща им да влизат непридружени в зоните с ограничен достъп.

1.3. Проверка на лица, които не са пътници, и на пренасяните вещи

1. Лицата, които не са пътници, заедно с пренасяните вещи се проверяват на принципа на постоянните случайни проверки при влизане в зоните с ограничен достъп, за да се предотврати внасянето на забранени предмети в тези зони.
2. Лицата, които не са пътници, заедно с пренасяните вещи се проверяват при влизане в критичните части на зоните с ограничен достъп, за да се предотврати внасянето на забранени предмети в тези зони.

1.4. Проверка на превозните средства

Превозните средства, които влизат в зоната с ограничен достъп, се проверяват, за да се предотврати внасянето на забранени предмети в тази зона.

1.5. Наблюдение, патрулиране и други видове физически контрол

Наблюдение, патрулиране и други видове физически контрол се извършват на летищата и, когато е уместно, в прилежащите зони, до които има обществен достъп, за да се идентифицират лица с подозрително поведение, да се открият слаби места, които биха могли да бъдат използвани за извършване на акт на незаконна намеса, и да се възпрат лицата, възнамеряващи да извършат такъв акт.

2. ДЕМАРКИРАНИ ЗОНИ НА ЛЕТИЩАТА

Въздухоплатателните средства, паркирани в демаркираните зони на летищата, за които се прилагат алтернативните мерки, посочени в член 4, параграф 4, се отделят от въздухоплатателните средства, за които общите основни стандарти важат изцяло, за да се гарантира, че

▼B

не се нарушават стандартите за сигурност, които се прилагат към въздухоплавателното средство, пътниците, багажа, товара и пощата на последните.

3. СИГУРНОСТ НА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНОТО СРЕДСТВО

1. Преди излитане въздухоплавателното средство се подлага на проверка или претърсване за сигурност, за да се гарантира, че на борда няма забранени предмети. Към транзитните въздухоплавателни средства могат да бъдат приложени други подходящи мерки.
2. Всяко въздухоплавателно средство следва да бъде защитено от незаконна намеса.

4. ПЪТНИЦИ И РЪЧЕН БАГАЖ**4.1. Проверка на пътниците и ръчния багаж**

1. Трансферните, транзитните и качващите се от съответното летище пътници, както и техният ръчен багаж се проверяват, за да се предотврати внасянето на забранени предмети в зоните с ограничен достъп и на борда на въздухоплавателните средства.
2. Трансферните пътници и техният ръчен багаж могат да бъдат освободени от проверка, ако:
 - а) пристигат от държава-членка, освен в случаите, в които Комисията или държавата-членка са предоставили информация, че тези пътници и техният ръчен багаж не могат да се смятат за проверени съгласно общите основни стандарти; или
 - б) пристигат от трета държава, където прилаганите стандарти за сигурност са признати за равностойни на общите основни стандарти в съответствие с процедурата по регулиране, посочена в член 19, параграф 2.
3. Транзитните пътници и техният ръчен багаж могат да бъдат освободени от проверка, ако:
 - а) останат на борда на въздухоплавателното средство; или
 - б) не се смесват с проверени заминаващи пътници, различни от тези, които се качват на същото въздухоплавателно средство; или
 - в) пристигат от държава-членка, освен в случаите, в които Комисията или държавата-членка са предоставили информация, че тези пътници и техният ръчен багаж не могат да се смятат за проверени съгласно общите основни стандарти; или
 - г) пристигат от трета държава, където прилаганите стандарти за сигурност са признати за равностойни на общите основни стандарти в съответствие с процедурата по регулиране, посочена в член 19, параграф 2.

4.2. Защита на пътниците и ръчния багаж

1. Пътниците и техният ръчен багаж се защитават от незаконна намеса от мястото им на проверка до излитане на въздухоплавателното средство, на което се превозват.
2. Проверените излитащи пътници не се смесват с пристигащите пътници, освен ако:
 - а) пътниците пристигат от държава-членка, стига Комисията или държавата-членка да не са предоставили информация, че тези пристигащи пътници и техният ръчен багаж не могат да се смятат за проверени съгласно общите основни стандарти; или
 - б) пътниците пристигат от трета държава, където прилаганите стандарти за сигурност са признати за равностойни на общите основни стандарти в съответствие с процедурата по регулиране, посочена в член 19, параграф 2.

4.3. Потенциални нарушители

Преди излитане потенциалните нарушители се подлагат на подходящи мерки за сигурност.

▼B**5. РЕГИСТРИРАН БАГАЖ****5.1. Проверка на регистрирания багаж**

1. Целият регистриран багаж се проверява, преди да бъде натоварен на въздухоплавателното средство, за да се предотврати внасянето на забранени предмети в зоната с ограничен достъп или на борда на въздухоплавателното средство.
2. Трансферният регистриран багаж може да не се проверява, ако:
 - а) пристига от държава-членка, стига Комисията или държавата-членка да не са предоставили информация, че този регистриран багаж не може да се смята за проверен съгласно общите основни стандарти; или
 - б) пристига от трета държава, където прилаганите стандарти за сигурност са признати за равностойни на общите основни стандарти в съответствие с процедурата по регулиране, посочена в член 19, параграф 2.
3. Транзитният регистриран багаж може да не се проверява, ако остане на борда на въздухоплавателното средство.

5.2. Защита на регистрирания багаж

Регистрираният багаж, пренасян от някое въздухоплавателно средство, се защитава срещу незаконно действие от мястото на проверката му или от мястото на приемането му от въздушния превозвач (в зависимост от това, кое от двете места е първо), до излитането на въздухоплавателното средство, с което той се пренася.

5.3. Обработка на регистрирания багаж

1. Всеки отделен регистриран багаж се идентифицира като придружен или не придружен.
2. Не придружен багаж не се транспортира, освен ако той е бил разделен от пътника поради фактори извън контрола на пътника или е бил подложен на подходящ контрол за сигурност.

6. ТОВАР И ПОЩА**6.1. Контрол по сигурността на товара и пощата**

1. Всеки товар или поща се подлага на контрол за сигурност, преди да бъде натоварен на въздухоплавателното средство. Въздушните превозвачи не приемат за превозване на въздухоплавателно средство товари или поща, освен ако самите те не са ги подложили на контрол или ако подлагането на контрол не е потвърдено и отчетено с документ от пълноправен контролиращ служител, познат изпращач или регистриран изпращач.
2. Трансферните товари и поща могат да се подложат на мерки за алтернативен контрол по сигурността, които ще бъдат описани подробно в изпълнителен акт.
3. Транзитните товари и поща могат да се освободят от контрол за сигурност, ако останат на борда на въздухоплавателното средство.

6.2. Защита на товара и пощата

1. Товарът и пощата, които се превозват на въздухоплавателно средство, са защитени от незаконни действия от момента на провеждане на контрола за сигурност до излитането на въздухоплавателното средство, на което те се превозват.
2. Товарът и пощата, които не са адекватно защитени от незаконни действия след провеждане на контрола за сигурност, се проверяват.

7. ПОЩА И МАТЕРИАЛИ НА ВЪЗДУШНИЯ ПРЕВОЗВАЧ

Пощата и материалите на въздушния превозвач се подлагат на контрол за сигурност и след това се пазят, докато бъдат натоварени на въздухоплавателното средство, за да се предотврати внасянето на забранени предмети на борда на въздухоплавателното средство.

8. СТОКИ, ПРЕДНАЧНАЧЕНИ ЗА ПОЛЕТА

Предназначените за полета стоки, включително хранителните продукти, предназначени за превозване или използване на борда на

▼B

въздухоплавателното средство, се подлагат на контрол за сигурност и след това се пазят до натоварването им на въздухоплавателното средство, за да се предотврати внасянето на забранени предмети на борда му.

9. СТОКИ, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ЛЕТИЩАТА

Стоките, предназначени за продажба или използване в зоните с ограничен достъп, включително стоките за безмитните магазини и ресторанти, се подлагат на контрол за сигурност, за да се предотврати внасянето на забранени предмети в тези зони.

10. МЕРКИ ЗА СИГУРНОСТ ПО ВРЕМЕ НА ПОЛЕТА

1. Без да се засягат приложимите правила за безопасност на въздухоплаването:
 - a) се предотвратява проникването на лица, които нямат разрешение за това, в кабината на екипажа по време на полет;
 - b) спрямо потенциалните нарушители се прилагат подходящи мерки за сигурност по време на полета.
2. Предприемат се подходящи мерки за сигурност, като обучение на екипажа и салонния персонал, за предотвратяване на актове на незаконна намеса по време на полет.
3. На борда на въздухоплавателното средство не се внасят оръжия, с изключение на превозваните в багажното отделение, освен ако са изпълнени необходимите изисквания за сигурност съгласно националните закони и е дадено разрешение от съответните държави.
4. Параграф 3 се прилага и към служителите по сигурността на полета, ако те носят оръжия.

11. НАЕМАНЕ И ОБУЧЕНИЕ НА ПЕРСОНАЛА

1. Лицата, провеждащи или отговарящи за провеждането на проверки, контрол на достъпа или друг контрол по сигурността, се наемат, обучават и, когато е необходимо, им се издават свидетелства, които да гарантират, че те отговарят на изискванията за наемане на работа и са компетентни да поемат поверените им задължения.
2. Лица, които не са пътници и които е необходимо да влизат в зоните с ограничен достъп, преминават обучение по сигурността, преди да им се издаде летищна карта за самоличност или карта за самоличност на член на екипажа.
3. Обучението, упоменато в параграфи 1 и 2, се провежда под форма на въвеждащо и периодично обучение.
4. Инструкторите, ангажирани с обучението на лицата, посочени в параграфи 1 и 2, следва да притежават необходимата квалификация.

12. ОБОРУДВАНЕ ЗА СИГУРНОСТ

Оборудването, използвано за проверка, контрол на достъпа и други видове контрол за сигурност, следва да съответства на определените спецификации и да е в състояние да извършва съответния контрол за сигурност.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Общи спецификации за националните програми за контрол на качеството, които трябва да се прилагат от всяка държава-членка в областта на сигурността на гражданското въздухоплаване

1. ОПРЕДЕЛЕНИЯ

1.1. За целите на настоящото приложение се прилагат следните определения:

- (1) „годишен обем на трафика“ означава общият брой пътници, които пристигат или заминават, или транзитните пътници (отчитани веднъж);
- (2) „компетентен орган“ означава националният орган, определен от държава-членка в съответствие с член 9 да отговаря за координацията и осъществяването на мониторинг на прилагането на нейната национална програма за сигурност на гражданското въздухоплаване;
- (3) „одитор“ означава всяко лице, което извършва дейности по мониторинг за съответствие на национално равнище от името на компетентния орган;
- (4) „сертифициране“ означава официална оценка и потвърждение от компетентния орган или от негово име, че дадено лице притежава необходимата компетентност да изпълнява функции на одитор на приемливо равнище, определено от компетентния орган;
- (5) „дейности по мониторинг за съответствие“ означава всяка процедура или процес, използвани за оценяване на прилагането на настоящия регламент и на националната програма за сигурност на въздухоплаването;
- (6) „недостатък“ означава неспазване на изискванията за сигурност на въздухоплаването;
- (7) „проверка“ означава преглед на прилагането на мерките и процедурите за сигурност, за да се определи дали те се осъществяват ефективно и съгласно изискваните стандарти, както и да се констатира евентуално недостатъци;
- (8) „събеседване“ означава устна проверка, извършена от одитор, с цел да се установи дали се прилагат специфични мерки или процедури за сигурност;
- (9) „наблюдение“ означава визуална проверка, извършена от одитор, с цел да се установи дали дадена мярка или процедура за сигурност се прилага;
- (10) „представителна извадка“ означава подбор, направен измежду възможните варианти за мониторинг, достатъчен по отношение на брой и обхват, за да осигури основание за общи заключения относно стандартите за прилагане;
- (11) „одит на сигурността“ означава задълбочено проучване на мерките и процедурите за сигурност, за да се определи дали те се прилагат изцяло и постоянно;
- (12) „изпитване“ означава изпробване на мерките за сигурност на въздухоплаването, когато компетентният орган, с цел проверка на ефективността на прилагане на съществуващите мерки за сигурност, симулира намерение за осъществяване на акт на незаконна намеса;
- (13) „верификация“ означава действие, предприето от одитор, с цел да се установи дали специфична мярка за сигурност действително се прилага;
- (14) „уязвимост“ означава всяка слабост на прилаганите мерки и процедури, която би могла да бъде използвана за осъществяване на акт на незаконна намеса.

▼ M1

2. ПРАВОМОЩИЯ НА КОМПЕТЕНТНИЯ ОРГАН

- 2.1. Държавите-членки предоставят необходимите правомощия на компетентния орган за осъществяване на мониторинг и прилагане на всички изисквания на настоящия регламент и на актовете за неговото изпълнение, включително правомощия за налагане на санкции съгласно член 21.
- 2.2. Компетентният орган извършва дейности по мониторинг за съответствие и разполага с необходимите правомощия да изиска всеки констатиран недостатък да бъде отстранен в предвидените срокове.
- 2.3. По отношение на отстраняването на недостатъците и мерките за изпълнение се възприема градиран и пропорционален подход. Този подход включва поредица от последователни стъпки, които трябва да бъдат предприети до отстраняване на недостатъка, в това число:
 - а) съвети и препоръки;
 - б) официално предупреждение;
 - в) известие за принудително изпълнение;
 - г) административни санкции и съдебно производство.

Компетентният орган може да пропусне една или повече от тези стъпки, особено когато недостатъкът е сериозен или се повтаря.

3. ЦЕЛИ И СЪДЪРЖАНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА ПРОГРАМА ЗА КОНТРОЛ НА КАЧЕСТВОТО

- 3.1. Целите на националната програма за контрол на качеството са да провери посредством дейности по мониторинг за съответствие дали мерките за сигурност на въздухоплаването се осъществяват ефективно и по подходящ начин, както и да определи равнището на съответствие с разпоредбите на настоящия регламент и на националната програма за сигурност на гражданското въздухоплаване.
- 3.2. Националната програма за контрол на качеството включва следните елементи:
 - а) организационна структура, отговорности и ресурси;
 - б) длъжностна характеристика и изисквана квалификация за одиторите;
 - в) дейности по мониторинг за съответствие, включително обхват на одитите на сигурността, проверки, изпитвания и, след действително или потенциално нарушаване на сигурността, разследвания, честота на одитите и проверките на сигурността, както и класификация на съответствието;
 - г) проучвания, когато съществува причина да бъдат оценени отново нуждите, свързани със сигурността;
 - д) дейности, свързани с отстраняване на недостатъци, предоставящи подробна информация относно докладването на недостатъка, проследяването и отстраняването му, за да се осигури съответствие с изискванията за сигурност на въздухоплаването;
 - е) мерки за изпълнение и, когато това е целесъобразно, санкции, както е посочено в точки 2.1 и 2.3 от настоящото приложение;
 - ж) докладване на осъществения мониторинг за съответствие, включително, когато това е целесъобразно, обмен на информация между националните органи за равнищата на съответствие;
 - з) процес на мониторинг на летището, на оператора и мерки за вътрешен контрол на качеството на образуването;
 - и) процес на записване и анализиране на резултатите от националната програма за контрол на качеството за установяване на тенденции и за насочване на бъдещото развитие на политиката.

4. МОНИТОРИНГ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ

- 4.1. Редовно се извършва мониторинг на всички летища, оператори и други образувания, които отговарят за сигурността на въздухоплаването, за да бъде гарантирано навременното откриване и отстраняване на недостатъци.

▼ M1

- 4.2. Мониторингът се извършва в съответствие с националната програма за контрол на качеството, като се вземат предвид нивото на заплахите, типът и характерът на операциите, стандартът на прилагане, резултатите от вътрешния контрол на качеството на летищата, операторите и образуванията и други фактори и оценки, които засягат честотата на извършване на мониторинг.
- 4.3. Мониторингът включва прилагането и ефективността на мерките за вътрешен контрол на качеството на летища, оператори и други образувания.
- 4.4. Мониторингът на всяко отделно летище се състои от подходящо съчетаване на дейности по мониторинг за съответствие и осигурява изчерпателен обзор на прилагането на мерките, свързани със сигурността, в тази област.
- 4.5. Управлението, определянето на приоритетите и организацията на програмата за контрол на качеството се извършват независимо от оперативното изпълнение на вземаните мерки по националната програма за сигурност на гражданското въздухоплаване.
- 4.6. Дейностите по мониторинг за съответствие включват одити на сигурността, проверки и изпитвания.
5. МЕТОДОЛОГИЯ
- 5.1. Методологията за провеждане на мониторинг следва стандартизиран подход, който включва поставяне на задачи, планиране, подготовка, дейности на място, класификация на констатациите, изготвяне на доклад и процес за отстраняване на недостатъците.
- 5.2. Дейностите по мониторинг за съответствие се основават на системно събиране на информация посредством наблюдения, събеседване, преглед на документи и верификация.
- 5.3. Мониторингът за съответствие включва както обявени, така и необявени дейности.
6. ОДИТИ НА СИГУРНОСТТА
- 6.1. Одитите на сигурността обхващат:
 - а) всички мерки за сигурност на дадено летище; или
 - б) всички мерки за сигурност, прилагани от отделно летище, терминал на летище, оператор или образувание; или
 - в) конкретна част от националната програма за сигурност на гражданското въздухоплаване.
- 6.2. Методологията за провеждане на одити на сигурността отчита следните елементи:
 - а) обявяване на одита на сигурността и изпращане на предварителен въпросник, ако това е целесъобразно;
 - б) подготвителен етап, включващ разглеждане на попълнените предварителни въпросници и на друга подходяща документация;
 - в) въвеждаща консултация с представители на летището/оператора/образуванието преди началото на мониторинга на място;
 - г) дейности, провеждани на място;
 - д) преглед на извършеното и докладване;
 - е) ако са констатирани недостатъци, процес за отстраняване и съответния мониторинг, свързан с това.
- 6.3. Провеждането на одити на сигурността се основава на системно събиране на информация чрез една или повече от посочените подолу техники с цел да се потвърди, че мерките за сигурност се прилагат:
 - а) преглед на документи;
 - б) наблюдения;
 - в) събеседвания;
 - г) верификации.

▼ M1

- 6.4. Летища, чиито годишен обем на трафика е над 10 милиона пътници, се подлагат на одит на сигурността, който обхваща всички стандарти на сигурност на въздухоплаването, поне веднъж на 4 години. Прегледът обхваща представителна информационна извадка.
7. ПРОВЕРКИ
- 7.1. Проверките обхващат поне един набор от мерки, пряко свързани със сигурността, от приложение I към настоящия регламент, както и съответните актове за неговото изпълнение, които се подлагат на мониторинг като една дейност или в разумен срок, който обикновено не надхвърля три месеца. Прегледът обхваща представителна информационна извадка.
- 7.2. Наборът от мерки, пряко свързани със сигурността, представлява набор от две или повече изисквания, както е посочено в приложение I към настоящия регламент, и съответните актове за неговото изпълнение, които са толкова силно взаимосвързани, че постигането на поставената цел не може да бъде оценено по подходящ начин, ако те се разглеждат поотделно. Тези набори от мерки включват изброените в допълнение I към настоящото приложение.
- 7.3. Проверките не се обявяват. Когато компетентният орган счете, че това е неосъществимо, проверките могат да бъдат обявени. Методологията за провеждане на проверки отчита следните елементи:
- а) подготвителен етап;
 - б) дейности, провеждани на място;
 - в) преглед на извършеното в зависимост от честотата на провеждане и резултатите от мониторинга;
 - г) докладване/записване;
 - д) процес за отстраняване на недостатъците и неговия мониторинг.
- 7.4. Провеждането на проверки се основава на системно събиране на информация чрез една или повече от посочените по-долу техники с цел да се потвърди, че мерките за сигурност са ефективни:
- а) преглед на документи;
 - б) наблюдения;
 - в) събеседване;
 - г) верификации.
- 7.5. За летищата, чиито годишен обем на трафика е над 2 милиона пътници, минималната честота на проверките на всички набори от мерки, пряко свързани със сигурността, посочени в глави 1—6 от приложение I към настоящия регламент, е поне веднъж на 12 месеца, освен ако през този период е проведен одит на летището. Честотата на проверките на всички мерки за сигурност, включени в глави 7—12 от приложение I, се определя от компетентния орган въз основа на оценка на риска.
- 7.6. Ако в една държава-членка няма летище, чиито годишен обем на трафика надхвърля 2 милиона пътници, изискванията на точка 7.5 се прилагат за това летище на нейна територия, чиито годишен обем на трафика е най-голям.
8. ИЗПИТВАНИЯ
- 8.1. Извършват се изпитвания с цел да бъде разгледана ефективността на прилагането на поне следните мерки за сигурност:
- а) контрол на достъпа до зоните с ограничен достъп;
 - б) защита на въздухоплавателните средства;
 - в) проверка на пътниците и ръчния багаж;
 - г) проверка на персонала и пренасяните от него вещи;
 - д) защита на регистрирания багаж;
 - е) проверка на товара или пощата;
 - ж) защита на товара и пощата.

▼ M1

- 8.2. Трябва да бъде разработен протокол за изпитванията, включително методологията, който да отчита изискванията във връзка с нормативната уредба и безопасността, както и оперативните изисквания. Методологията засяга следните елементи:
- а) подготвителен етап;
 - б) дейности, провеждани на място;
 - в) преглед на извършеното в зависимост от честотата на провеждане и резултатите от мониторинга;
 - г) докладване/записване;
 - д) процес на отстраняване на недостатъците и свързаният с това мониторинг.
9. ПРОУЧВАНИЯ
- 9.1. Проучвания се извършват, когато компетентният орган установи необходимост от повторно оценяване на операциите с цел да бъдат открити и отстранени уязвимите места. При констатиране на уязвимо място компетентният орган изисква прилагането на предпазни мерки, съизмерими със заплахата.
10. ДОКЛАДВАНЕ
- 10.1. Дейностите по мониторинг за съответствие се докладват или записват в стандартизиран формат, който позволява постоянен анализ на тенденциите.
- 10.2. Тук се включват следните елементи:
- а) вид дейност;
 - б) летище, оператор или образование, подложени на мониторинг;
 - в) дата и час на мониторинга;
 - г) имената на одиторите, които провеждат мониторинга;
 - д) обхват на мониторинга;
 - е) констатации във връзка със съответните разпоредби на националната програма за сигурност на гражданското въздухоплаване;
 - ж) класификация на съответствието;
 - з) препоръки за корективни действия, където е целесъобразно;
 - и) срокове за отстраняване на недостатъците, където е целесъобразно.
- 10.3. При откриване на недостатъци компетентният орган докладва съответните констатации на летището, операторите или образованията, които са били подложени на мониторинг.
11. ОБЩА КЛАСИФИКАЦИЯ НА СЪОТВЕТСТИЕТО
- 11.1. Дейностите по мониторинга за съответствие оценяват прилагането на националната програма за сигурност на гражданското въздухоплаване, като използват хармонизираната система за класифициране на съответствието, изложена в приложение II.
12. ОТСТРАНЯВАНЕ НА НЕДОСТАТЪЦИ
- 12.1. Отстраняването на недостатъци се извършва незабавно. Когато отстраняването не може да се извърши незабавно, се прилагат компенсаторни мерки.
- 12.2. Компетентният орган изисква летищата, операторите или образованията, които са подложени на дейности по мониторинг за съответствие, да представят за одобрение план за действие с цел отстраняване на описаните в докладите недостатъци, заедно със сроковете за изпълнение на корективните действия, както и да потвърдят приключването на процеса по отстраняване на недостатъците.
13. ПОСЛЕДВАЩИ ДЕЙСТВИЯ, СВЪРЗАНИ С ВЕРИФИКАЦИЯТА НА ОТСТРАНЯВАНЕТО НА НЕДОСТАТЪЦИТЕ
- 13.1. След получаване на потвърждение от страна на летището, оператора или образованието, преминали мониторинг, че са предприети

▼ M1

корективни действия, компетентният орган проверява изпълнението на корективните действия.

13.2. При последващите действия се прилага най-подходящият метод за мониторинг.

14. НАЛИЧНОСТ НА ОДИТОРИ

14.1. Всяка държава-членка осигурява наличието на достатъчен брой одитори пряко в услуга на компетентния орган или под негов надзор за осъществяване на дейности по мониторинг за съответствие.

15. КРИТЕРИИ ЗА КВАЛИФИКАЦИЯ НА ОДИТОРИ

15.1. Всяка държава-членка гарантира, че одиторите, които изпълняват функции от името на компетентния орган:

- а) нямат никакви договорни или парични задължения към летището, оператора или образуванието, на които предстои одит; и
- б) имат необходимата компетентност, включваща достатъчен теоретичен и практически опит в съответната област.

Одиторите подлежат на сертифициране или на еквивалентно одобрение от компетентния орган.

15.2. Одиторите трябва да имат следната квалификация:

- а) познаване на прилаганите към момента мерки за сигурност и начина на тяхното приложение по отношение на проверяваните операции, включително:
 - познаване на принципите за сигурност,
 - познаване на задачите, свързани с надзора,
 - познаване на факторите, които влияят върху човешкото поведение;
- б) практическо познаване на технологиите и техниките за сигурност;
- в) познаване на принципите, процедурите и техниките за извършване на мониторинг за съответствие;
- г) практическо познаване на операциите, които се проверяват;
- д) познаване на ролята и правомощията на одитора.

15.3. Одиторите преминават периодично обучение при честота, която е достатъчна да гарантира поддържане на притежаваната компетентност, както и придобиване на нова такава, отчитаща развитието в областта на сигурността.

16. ПРАВОМОЩИЯ НА ОДИТОРИТЕ

16.1. На одиторите, извършващи мониторинг, се предоставят достатъчно правомощия за получаване на информацията, необходима за изпълнението на техните задачи.

16.2. Одиторите носят доказателство за самоличност, което позволява извършване на дейности по мониторинг за съответствие от името на компетентния орган и дава достъп до всички необходими зони.

16.3. Одиторите имат право:

- а) да получат незабавен достъп до всички необходими зони, включително до въздухоплавателните средства и до сградите с цел извършване на мониторинг; и
- б) да изискват правилното прилагане или повторение на мерките за сигурност.

16.4. Вследствие на предоставените на одиторите правомощия компетентният орган предприема действия съгласно точка 2.3 в следните случаи:

- а) преднамерено възпрепятстване на одитора;
- б) непредоставяне или отказ на изискана от одитора информация;
- в) при предоставяне на невярна или подвеждаща информация на одитора с цел измама; и

▼ M1

г) присвояване на ролята на одитор с цел измама.

17. НАЙ-ДОБРИ ПРАКТИКИ

17.1. Държавите-членки информират Комисията за най-добрите практики по отношение на програмите за контрол на качеството, методологиите на одита и одиторите. Комисията споделя тази информация с държавите-членки.

18. ДОКЛАДВАНЕ НА КОМИСИЯТА

18.1. Държавите-членки предават ежегодно на Комисията доклад относно предприетите мерки за изпълнение на техните задължения по настоящия регламент и за състоянието на сигурността на въздухоплаването на летищата, разположени на тяхна територия. Референтният период за доклада е 1 януари—31 декември. Докладът се представя в срок от три месеца от приключване на този период.

18.2. Съдържанието на доклада е в съответствие с допълнение III, като се използва предоставения от Комисията модел.

18.3. Комисията споделя с държавите-членки основните заключения от посочените доклади.

▼ M1*Допълнение I***Елементи, които трябва да бъдат включени в набора от мерки, пряко свързани със сигурността**

Наборът от мерки, пряко свързани със сигурността, както е посочено в точка 7.1 от приложение II, включва следните елементи от приложение I към настоящия регламент и съответните разпоредби на изпълнителните актове:

За точка 1 — сигурност на летищата:

- i) точка 1.1; или
- ii) точка 1.2 (с изключение на разпоредбите, отнасящи се до картите за самоличност и пропуските за превозните средства); или
- iii) точка 1.2 (разпоредби, свързани с картите за самоличност); или
- iv) точка 1.2 (разпоредби, свързани с пропуските за превозните средства); или
- v) точка 1.3 и съответните елементи от точка 12; или
- vi) точка 1.4; или
- vii) точка 1.5.

За точка 2 — демаркирани зони на летищата:

целият текст на точката

За точка 3 — сигурност на въздухоплавателните средства:

- i) точка 3.1; или
- ii) точка 3.2.

За точка 4 — пътници и ръчен багаж:

- i) точка 4.1 и съответните елементи от точка 12; или
- ii) точка 4.2; или
- iii) точка 4.3.

За точка 5 — регистриран багаж:

- i) точка 5.1 и съответните елементи от точка 12; или
- ii) точка 5.2; или
- iii) точка 5.3.

За точка 6 — товар и поща:

- i) всички разпоредби, които се отнасят до проверка и контрол за сигурност, извършвани от пълноправен контролор, освен в случаите, изброени в точки ii)—v) по-долу; или
- ii) всички разпоредби, свързани с контрола за сигурност, извършван от познати изпращачи; или
- iii) всички разпоредби, свързани с регистрираните изпращачи; или
- iv) всички разпоредби, свързани с превоза на товар и поща; или
- v) всички разпоредби, свързани със защитата на товара и пощата на летищата.

За точка 7 — поща и материали на въздушния превозвач:

целият текст на точката

За точка 8 — стоки, предназначени за полета:

целият текст на точката

За точка 9 — стоки, предназначени за летищата:

целият текст на точката

▼ M1

За точка 10 — мерки за сигурност по време на полета:

целият текст на точката

За точка 11 — наемане и обучение на персонала:

- i) всички разпоредби, свързани с наемането на персонал от летището, оператора или образованието; или
- ii) всички разпоредби, свързани с обучението на персонал от летището, оператора или образованието.

▼ M1

Допълнение II

Хармонизирана система за класифициране на съответствието

Следната система за класифициране на съответствието се прилага за оценка на прилагането на националната програма за сигурност на гражданското въздухоплаване.

	Одит на сигурността	Проверка	Изпитване
Пълно съответствие	✓	✓	✓
Има съответствие, но е желателно подобрене	✓	✓	✓
Липса на съответствие	✓	✓	✓
Липса на съответствие, със сериозни недостатъци	✓	✓	✓
Неприложимо	✓	✓	
Непотвърдено	✓	✓	✓

▼ M1*Допълнение III***СЪДЪРЖАНИЕ НА ДОКЛАДА ДО КОМИСИЯТА****1. Организационна структура, отговорности и ресурси**

- а) Структура на организацията за контрол на качеството, отговорности и ресурси, включително планирани бъдещи изменения (вж. точка 3.2, буква а).
- б) Брой на одиторите — настоящ и планиран (вж. точка 14).
- в) Преминато обучение от одиторите (вж. точка 15.2).

2. Оперативни дейности за мониторинг

Всички извършени дейности за мониторинг, като се посочва:

- а) вид (одит на сигурността, първоначална проверка, последваща проверка, изпитване, друго);
- б) летище, оператор или образование, подложени на мониторинг;
- в) обхват;
- г) честота; и
- д) общо човекодни, отработени на място.

3. Дейности за отстраняване на недостатъци

- а) Статус на прилагане на дейностите за отстраняване на недостатъците.
- б) Основни предприети или планирани дейности (например създадени нови работни места, закупено оборудване, строителни дейности), както и постигнатият напредък при отстраняване на недостатъците.
- в) Използвани мерки за прилагане (вж. точка 3.2, буква е).

4. Общи данни и тенденции

- а) Общ национален годишен трафик на пътници и товари, както и брой на движенията на въздухоплавателните средства.
- б) Списък на летищата по категории.
- в) Брой на въздушните превозвачи, които оперират от територията по категории (национални, от ЕС, от трети държави).
- г) Брой на пълноправните контрольори.
- д) Брой на дружествата, осигуряващи кетъринг.
- е) Брой на дружествата, осигуряващи услуги по почистване.
- ж) Приблизителен брой на другите образувания, които отговарят за сигурността на въздухоплаването (познати изпращачи, дружества за наземно обслужване).

5. Състояние на сигурността на въздухоплаването на летищата

Общо състояние на сигурността на въздухоплаването в държавата-членка.